

ŞALOM

Dergi

153. SAYI

**Kuzeyin
Prenses
'D'si**

Antik Roma
döneminde
KADIN

**DİNA & AVİ
KARAKO**

**EVDE AİLE,
SAHNEDE PARTNER**

**İyi ki doğdun
EINSTEIN!**

**MAYA
MEDENİYETİ**
*Tarihi, dini ve
kültürü*

*Ahlaksız
bir yazar*
**APHRA
BEHN**

PAPA
*göklerin
kapisında*

LİZİ'nin
*ardından
yazmak*

Dünya Kadınlar Günü, Birleşmiş Milletler tarafından tanımlanmış olarak her yıl 8 Mart'ta kutlanan uluslararası bir gün.... 8 Mart Dünya Kadın haklarının tarihi, toplumsal eşitlik mücadelesinin en güçlü ve etkili alanlarından biri. Süfrajette hareketi, bu mücadelenin önemli dönüm noktalarından biri olarak adedilirken günümüze kadar kadın hakları hareketini şekillendirdiği inancındayım.

Kadınların Oy Hakkı Mücadelesi, yani Süfrajette Hareketi 19. yüzyıl sonlarında İngiltere'de başlayan bir hareketti. **Emmeline Pankhurst** (1858-1928) gibi liderler ile Suffragette Society gibi kuruluşlar hareketin öncülerindendi. Süfrajette, başlangıçta barışçıl yöntemler kullanmış, ancak isteklerinin göz ardı edilmesiyle protestolar, açlık grevleri ve sivil itaatsizlik gibi radikal yollara başvurmuşlardı. Bu mücadele sayesinde kadınlar, 1918'de İngiltere'de sınırlı bir şekilde de kullanma hakkı kazandı. ABD'de ise bu hak, 1920'de bir anayasa değişikliğiyle tanındı. Süfrajette hareketi, diğer ülkelerdeki kadın hakları mücadelesine ilham verdi ve kadınların siyasal alanda yer almasının yolunu açtı.

Emmeline Pankhurst

Nezihe Muhiddin

Cumhuriyet Halk Fırkası'ndan önce **Nezihe Muhiddin** (1889-1958) önderliğinde kurulan Kadınlar Halk Fırkası, ülkemizin ilk siyasal parti girişimlerinden biri. 1923 yılında henüz Cumhuriyet ilan edilmeden Nezihe Muhiddin ile 13 kadar arkadaşı, kadın hakları için bir kadın komitesi toplamaya karar vermişlerdi. Komitenin ilk toplantısı, 15 Haziran 1923'te Darülfünun Konferans Salonu'nda gerçekleşmiş, toplantıda "Kadınlar Halk Fırkası" adıyla siyasal bir parti kurma kararı alınmıştı. Partinin programı dönemin basınında yer almıştı. Nezihe Hanım'ın, kuruluşuna önderlik ettiği parti, kuruluş çalışmalarını tamamlayıp kuruluş dilekçesini sunmuş, fakat kuruluş dilekçesine sekiz ay sonra ret yanıtı gelmiş, "1909 tarihli seçim kanununa göre kadınların siyasi temsilinin mümkün olmadığı" gerekçesiyle parti kuruluşu

için valilik tarafından faaliyet izni verilmemişti. Bunun üzerine Kadınlar Halk Fırkası, Türk Kadınlar Birliği adıyla bir derneğe dönüşmüştü.

İkinci Dünya Savaşı, dünyada kadınların toplumsal rollerini kökten değiştiren bir dönem oldu. Savaş sırasında erkeklerin cepheye gitmesiyle, kadınlar işgücüne katıldı ve birçok sektörde öncü roller üstlendi. Ne var ki, savaşın bitiminde kadınlar yeniden evlerine dönmeye zorlandı. Böylece 1960'ların kadın hareketi - ikinci dalga feminizm tetiklenmiş oldu. Bu dönemde, kadınların eğitim, iş hayatı, cinsellik ve üreme hakları gibi konular masaya yatırıldı. Günümüzde kadın hakları, çok daha geniş bir perspektiften ele alınmakta... Kadınlar salt oy hakkı veya işgücüne katılımla sınırlı kalmayan, aynı zamanda cinsiyet eşitliği, ücret eşitsizliği, şiddet, taciz, üreme hakları ve liderlik gibi alanlarda da mücadele vermekte. Türkiye'de kadın hakları mücadelesi ise, Osmanlı'dan Cumhuriyet dönemine geçişle birlikte hızlandı: 1930'larda kadınlara belediye seçimlerinde, ardından 1934'te genel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı tanındı. Lakin bu hakların kazanılması, toplumsal cinsiyet eşitliğinin tam anlamıyla sağlandığı anlamına gelmedi. Türkiye'de kadınlar hâlâ şiddet, çalışmada eşitsizlik ve eğitime erişim sorunlarıyla karşı karşıya. Son yıllarda artan kadın cinayetleri, toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesinde yeni bir dayanışma dalgasını da beraberinde getirmiştir. "Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu" gibi sivil toplum kuruluşları, bu mücadelenin önemli aktörleridir.

İnanıyorum ki, kadın hakları hareketi, toplumsal adalet, dijitalleşme, iklim değişikliği, savaşlar ve göç gibi küresel krizlerle bağlantılı olarak şekillenmeye devam etmekte. Özellikle genç kuşaklar arasında yayılan farkındalık, bu mücadelenin daha geniş bir tabana yayılmasını sağlayacak. Ne var ki, toplumsal "kabullenişlerin" değişmesi zaman alacak, kadınların tam anlamıyla eşit olduğu bir dünya için daha çok çaba gereklidir.

Suzan Nana Tarablus

ÇİZGİ DIŞI

İRVİN MANDEL

HAKLISIIIIIN !

KADIN HAKLARI ; TEK KELİMEDİR.

Dergi

ŞALOM

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına
İmtiyaz Sahibi
Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni
Suzan Nana Tarabulus

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Verda Gümüüşgerdan

Editör: Gila Erbeş

Yazarlar: Ester Almelek, Viktor Apalaçi, Neşe Binark, Lolita N. Haleva, Evren Hergül, Nermin Ketenci, Moris Levi, Dalia Maya, Feride Petilon, B. Serdar Samanlı, Miryam Şulam, Dr. Ömür Tanyel, Elena K. Uygan, Eren Veral, Sara Yanarocak, Aylin Yengin

Katkıda bulunanlar:

Prof. Dr. İnci İlhan, Ceki Kazmir

Çizer: İrvin Mandel

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati

Reklam Direktörü: Roza Kutiel

Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Görsel Yönetmenler

Bella Parlakşımşek - Önem Çerçel

Kapak Fotoğrafı: Önem Çerçel

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.
No:94 D: 20-21-22 Osmanbey Şişli / İstanbul
T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2.Matbaacılar
Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul
T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

<http://dergi.salom.com.tr/>

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Caddebostan-İstanbul
(0216) 350 27 66

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Büyükkada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükkada-İstanbul
(0216) 382 60 25

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

14

ARAŞTIRMA

Elena Kovaçi
Uygan
Papa göklerin
kapısında

İçindekiler

4 VEDA Suzan Nana Tarabulus

Sevgili Lizi'ciğimin ardından yazmak...

7 YORUM Dalia Maya

Bu bağ hiç bitmeyecek

10 KAPAK HİKÂYESİ Miryam Şulam

Evde aile, sahnede partner
“Dina & Avi”

22 İNCELEME Prof. Dr. İnci İlhan

Tıp tarihinde kadın
doktorların yeri

18

İNCELEME

Lolita Nahmias Haleva
İyi ki doğdun
Einstein!

24 PORTRE Nermin Ketenci

“Ahlaksız” bir yazar olarak
Aphra Behn

24

28

İNCELEME

Elena
Kovaçi Uygan
Kuzeyin
Prenses “D”si

36

36 İNCELEME Ester Almelek
Yelpaze'nin tarihçesi

46 GEZGİN Suzan Nana Tarablus
Mezoamerika antik medeniyetlerine hac

50 İNCELEME Sara Yanarocak
Antik Roma döneminde Kadın

58 YORUM Moris Levi
“İnanın ki, aynı kişiyim”

60 SINEMA Viktor Apalaçi “She Said” Netflix’te

64 SİNE / YORUM Neşe Binark
Sinemadan bir Miloš Forman geçti

68 GEZİ Bilge Serdar Samanlı – Mısır Gezisi – I

72 YEMEK Eren Veral – Michelin Saltanatı

60

32 İNCELEME
Feride
Petilon
Walt
Disney ve
Prenseleri

40 KÜLTÜR Ceki Kazmir
Maya Medeniyeti

46

74

71 YEMEK SÖZLÜĞÜ

Evren Hergül
Portakal, Venüs ve
Altın Portakal Taşıyan
Venüs

54

BİR İNSAN / BİR DÜNYA
Miryam Şulam
Raysa Büyükbahar Uzunyol

72

74 SAĞLIK Dr. Ömür Tanyel
PRP'den Vampir
Yüz Germeye

76 AJANDA'M Aylın Yengin
Yoksa Bahar mı Geliyor?

14 MART
Purim Bayramı